



SEJM

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

IV kadencja

Prezes Rady Ministrów

RM 10-152-03

**Druk nr 2055**  
Warszawa, 24 września 2003 r.

Pan

Marek Borowski

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- **o kinematografii** wraz z projektami podstawowych aktów wykonawczych

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Kultury.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

**USTAWA**  
**z dnia**  
**o kinematografii**

Rozdział 1  
Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady wspierania twórczości filmowej i innej działalności w dziedzinie kinematografii oraz ochrony zasobów sztuki filmowej.

Art. 2. 1. Państwo sprawuje mecenat nad działalnością w dziedzinie kinematografii, jako części kultury narodowej, polegający w szczególności na wspieraniu produkcji i promocji filmu, upowszechnianiu kultury filmowej oraz ochronie dziedzictwa kulturalnego w dziedzinie filmu.

2. Kinematografia obejmuje twórczość filmową, produkcję i usługi filmowe, dystrybucję i rozpowszechnianie filmów, w tym działalność kin, upowszechnianie kultury filmowej, promocję polskiej twórczości filmowej oraz gromadzenie, ochronę i upowszechnianie zasobów sztuki filmowej.

Art. 3. Ustawy nie stosuje się do:

- 1) audiowizualnej rejestracji:
  - a) wykonań utworów słownych, słowno–muzycznych, muzycznych i scenicznych,
  - b) zdarzeń z życia politycznego, społecznego, kulturalnego, religijnego, gospodarczego i sportowego,
  - c) sporządzanej na potrzeby nauki, nauczania, techniki, reklamy, promocji, informacji i instruktażu,

- d) sporządzanej na użytek wewnętrzny kościołów i innych związków wyznaniowych,
  - e) zdarzeń z życia prywatnego;
- 2) produkcji i rozpowszechniania filmów przez jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej oraz ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub zleczanych do produkcji przez takie jednostki, przeznaczonych do wykonywania zadań związanych z obronnością i bezpieczeństwem państwa lub porządkiem publicznym, a także produkcji i rozpowszechniania filmów przez jednostki organizacyjne więziennictwa podległe Ministrowi Sprawiedliwości lub zleczanych do produkcji przez takie jednostki, przeznaczonych do wykonywania zadań w zakresie instruktażu oraz działalności ochronnej i resocjalizacyjnej.

Art. 4. 1. Filmem (dziełem filmowym) jest utwór audiowizualny dowolnej długości, złożony z ruchomych obrazów utrwalonych na jakimkolwiek nośniku umożliwiającym wielokrotne odtwarzanie, składających się na oryginalną całość, wyrażający akcję (treść) w indywidualnej formie i mający walory artystyczne.

2. Film uznaje się za film polski, jeżeli jego producentem (koproducentem) jest podmiot mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie Europejskiego Obszaru Gospodarczego, a ponadto spełniony jest co najmniej jeden z warunków:

- 1) autor scenariusza (lub adaptowanego utworu literackiego), reżyser oraz wykonawca jednej z głównych ról są obywatelami polskimi lub państwa Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub związani są z kulturą polską, udział środków finansowych producenta mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie Europejskiego Obszaru Gospodarczego w kosztach produkcji filmu stanowi 100%, przy czym środki te, do wysokości 80% kosztów produkcji, muszą być wydatkowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a ponadto kopia wzorcowa jest wykonana w języku polskim, chyba że scenariusz wymaga inaczej;
- 2) autor scenariusza (lub adaptowanego utworu literackiego) lub reżyser lub wykonawca jednej z głównych ról są obywatelami

polскими lub państwa Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub są związani z kulturą polską, udział środków finansowych koproducenta mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie Europejskiego Obszaru Gospodarczego w kosztach produkcji filmu stanowi co najmniej 20% przy filmie będącym koprodukcją dwustronną oraz co najmniej 10% przy filmie będącym koprodukcją wielostronną, przy czym środki te, do wysokości 80% kosztów produkcji filmu, muszą być wydatkowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a ponadto jedna z głównych wersji językowych jest wykonana w języku polskim, chyba że scenariusz wymaga inaczej;

- 3) film jest koprodukcją wykonywaną na podstawie obowiązujących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych dotyczących koprodukcji filmowej.

Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) produkcja filmu – zespół czynności twórczych, organizacyjnych, ekonomicznych, prawnych i technicznych, prowadzących do wytworzenia filmu w postaci kopii wzorcowej;
- 2) producent filmu – podmiot, który inicjuje, organizuje, prowadzi i ponosi odpowiedzialność za produkcję filmu oraz nabywa prawa autorskie i pokrewne od współtwórców i artystów wykonawców lub podmiot, który finansuje produkcję filmu w całości lub w znacznej części, a prowadzenie produkcji zleca podwykonawcy będącemu producentem wykonawczym;
- 3) koproducent (współproducent) filmu – podmiot, który wspólnie z producentem organizuje, prowadzi i ponosi odpowiedzialność za produkcję filmu lub który współfinansuje produkcję filmu oraz nabywa współudział w autorskich prawach majątkowych;
- 4) dystrybucja filmu – nabycie prawa do eksploatacji filmu, w tym prawa do wykonywania kopii filmu i przystosowania filmu do eksploatacji w wersji językowej innej niż ta, w której został wytworzony oraz

przekazanie tego prawa innym podmiotom w celu rozpowszechniania filmu;

- 5) upowszechnianie kultury filmowej – działalność polegającą na organizowaniu przeglądów, festiwali, dni kultury filmowej, sympozjów i innej podobnej działalności kulturalnej i edukacyjnej, a także wydawanie czasopism oraz publikacji naukowych i kulturalnych, poświęconych sztuce filmowej;
- 6) kopia wzorcowa – kopię filmu stanowiącą wzorzec przy produkcji kopii eksploatacyjnych;
- 7) rozpowszechnianie filmu – publiczne udostępnianie filmu w jakikolwiek sposób, z wyłączeniem nadawania przez nadawców telewizyjnych;
- 8) kino – miejsce i zespół urządzeń technicznych służących do publicznego udostępnienia filmu;
- 9) film niskobudżetowy – film, którego koszt produkcji jest niższy niż dwukrotność maksymalnej kwoty dofinansowania filmu ustalonej na dany rok przez Radę Instytutu, o której mowa w art. 11.

## Rozdział 2

### Instytut Sztuki Filmowej

Art. 6. 1. Tworzy się Instytut Sztuki Filmowej, zwany dalej „Instytutem”.

2. Instytut jest państwową osobą prawną.
3. Siedzibą Instytutu jest miasto Warszawa.
4. Instytut może tworzyć oddziały.

Art. 7. Nadzór nad Instytutem sprawuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zwany dalej „ministrem”.

Art. 8. 1. Instytut realizuje politykę państwa, o której mowa w art. 2.

2. Do zadań Instytutu należy:

- 1) inspirowanie i wspieranie rozwoju wszystkich gatunków i rodzajów polskiej twórczości filmowej, przygotowania projektów filmowych, produkcji, dystrybucji i rozpowszechniania filmów oraz upowszechniania kultury filmowej;
- 2) wspieranie działań mających na celu tworzenie warunków powszechnego dostępu do dorobku polskiej i światowej, w tym zwłaszcza europejskiej, sztuki filmowej;
- 3) wspieranie rozwoju artystycznego młodych twórców filmowych;
- 4) promocja polskiej twórczości filmowej;
- 5) tworzenie warunków do rozwoju polskiej produkcji filmowej.

3. Instytut, w zakresie swoich zadań, współpracuje z organami administracji rządowej i jednostkami samorządu terytorialnego.

Art. 9. 1. Instytut może prowadzić działalność gospodarczą.

2. Dochód z działalności gospodarczej Instytutu służy wyłącznie realizacji zadań określonych w art. 8 ust. 2.

Art. 10. 1. Instytut działa na podstawie ustawy i statutu.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze rozporządzenia, nadaje Instytutowi statut, w którym określa w szczególności:

- 1) szczegółowy zakres działania Instytutu;
- 2) organizację wewnętrzną Instytutu;
- 3) szczegółowe zadania organów Instytutu oraz tryb ich działania;
- 4) zakres i sposób prowadzenia działalności gospodarczej przez Instytut – uwzględniając stworzenie właściwych warunków do prawidłowej realizacji zadań przez Instytut.

Art. 11. Organami Instytutu są dyrektor i Rada Instytutu, zwana dalej „Radą”.

Art. 12. 1. Dyrektor kieruje Instytutem i reprezentuje go na zewnątrz.

2. Dyrektora powołuje minister, po zasięgnięciu opinii Rady albo po przeprowadzeniu konkursu, na okres 5 lat.

3. Funkcję dyrektora można pełnić przez więcej niż jedną kadencję.

4. Zastępcę dyrektora powołuje i odwołuje minister na wniosek dyrektora.

5. Dyrektor i jego zastępca są zatrudniani na podstawie powołania, z tym że do dyrektora nie stosuje się art. 70 § 1 Kodeksu pracy.

6. Minister może odwołać dyrektora, po zasięgnięciu opinii Rady lub na wniosek Rady, przed upływem kadencji w przypadku:

- 1) działania z naruszeniem prawa;
- 2) zrzeczenia się funkcji;
- 3) choroby uniemożliwiającej sprawowanie funkcji;
- 4) skazania prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione z winy umyślnej.

7. W okresie kierowania Instytutem dyrektor nie może być zatrudniony w instytucjach kultury oraz podmiotach prowadzących działalność gospodarczą w zakresie produkcji i dystrybucji filmów.

Art. 13. Do zadań dyrektora należy w szczególności:

- 1) opracowanie rocznego planu działalności oraz rocznego planu finansowego Instytutu, a także występowanie do ministra z wnioskami w sprawie wysokości dotacji na realizację zadań Instytutu;
- 2) sporządzanie rocznego sprawozdania z działalności Instytutu oraz rocznego sprawozdania finansowego Instytutu;
- 3) podejmowanie decyzji o dofinansowaniu przedsięwzięć z zakresu przygotowania projektów filmowych, produkcji, dystrybucji i rozpowszechniania filmów, promocji twórczości filmowej oraz upowszechniania kultury filmowej, po zasięgnięciu opinii ekspertów wskazanych przez ministra spośród przedstawicieli środowisk filmowych;
- 4) sprawowanie zarządu majątkiem Instytutu;
- 5) prowadzenie gospodarki finansowej Instytutu;

- 6) tworzenie, przekształcanie i znoszenie oddziałów Instytutu, po zasięgnięciu opinii Rady.

Art. 14. 1. Rada składa się z dziewięciu członków powoływanych przez ministra na okres 3 lat.

2. Rada pełni swoje funkcje do czasu powołania Rady w nowym składzie.
3. W skład Rady minister powołuje:
  - 1) sześciu członków spośród osób zgłoszonych przez przedstawicieli producentów filmowych, twórców filmowych, dystrybutorów filmowych, podmiotów prowadzących kina oraz podmiotów zajmujących się upowszechnianiem kultury filmowej;
  - 2) trzech członków reprezentujących ministra.
4. Pracami Rady kieruje przewodniczący wybierany przez Radę spośród jej członków w głosowaniu tajnym, zwykłą większością głosów w obecności co najmniej pięciu członków. Rada może w czasie kadencji dokonać, w tym samym trybie, zmiany jej przewodniczącego.
5. Nie można pełnić funkcji członka Rady przez więcej niż dwie, kolejno po sobie następujące kadencje.

Art. 15. 1. Minister może odwołać członka Rady przed upływem kadencji w przypadku:

- 1) zrzeczenia się funkcji;
  - 2) choroby uniemożliwiającej sprawowanie funkcji;
  - 3) skazania prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione z winy umyślnej;
  - 4) nieusprawiedliwionego nieuczestniczenia w pracach Rady przez dwa kolejne posiedzenia.
2. W przypadku odwołania lub śmierci członka Rady przed upływem kadencji, minister powołuje nowego członka Rady na okres do końca tej kadencji.

Art. 16. 1. Do zadań Rady należy:



- 1) wytyczanie kierunków działania Instytutu;
- 2) ustalanie warunków i trybu finansowania zadań określonych w art. 8;
- 3) opiniowanie rocznego planu działalności oraz rocznego planu finansowego Instytutu;
- 4) opiniowanie rocznego sprawozdania z działalności oraz rocznego sprawozdania finansowego Instytutu;
- 5) opiniowanie zmian statutu;
- 6) wskazanie biegłego rewidenta do badania rocznego sprawozdania finansowego;
- 7) opiniowanie projektów aktów prawnych z zakresu kinematografii.

2. Uchwałę Rady w sprawie, o której mowa w ust. 1 pkt 2, ogłasza się w dzienniku urzędowym ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

3. Rada może przedstawiać ministrowi, innym organom administracji publicznej i dyrektorowi stanowiska, opinie lub wnioski we wszystkich sprawach dotyczących Instytutu i kinematografii.

Art. 17. Instytut samodzielnie gospodaruje mieniem oraz prowadzi samodzielną gospodarkę w ramach posiadanych środków, kierując się zasadą efektywnego ich wykorzystania.

Art. 18. 1. Przychodami Instytutu są:

- 1) dotacje podmiotowe z budżetu państwa, przekazywane przez ministra ze środków ujętych w części budżetowej, której jest dysponentem;
- 2) przychody z eksploatacji filmów, do których autorskie prawa majątkowe przysługują Instytutowi;
- 3) darowizny, spadki i zapisy;
- 4) przychody z majątku Instytutu;
- 5) przychody z działalności Instytutu, w tym z prowadzonej przez Instytut działalności gospodarczej;

- 6) środki przyznawane przez ministra ze środków specjalnych utworzonych z dopłat do stawek w grach stanowiących monopół państwa, o których mowa w art. 47b ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych (Dz. U. z 1998 r. Nr 102, poz. 650, z późn. zm.<sup>1)</sup>);
- 7) kwoty, o których mowa w art. 26 ust. 1 i 2.

2. Instytut może otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań inwestycyjnych.

Art. 19. 1. Przychody Instytutu, o których mowa w art. 18 ust. 1, przeznacza się na realizację zadań określonych w art. 8.

2. Zadania określone w art. 8 są realizowane w szczególności przez dofinansowanie przedsięwzięć z zakresu przygotowania projektów filmowych, produkcji, dystrybucji i rozpowszechniania filmów, promocji polskiej twórczości filmowej, upowszechniania kultury filmowej.

3. Dofinansowanie produkcji filmów jest ograniczone do 50% kosztów produkcji filmu, z wyjątkiem filmów niskobudżetowych.

4. Z wnioskiem o dofinansowanie przedsięwzięć z zakresu przygotowania projektów filmowych i produkcji filmów mogą wystąpić podmioty niezależne od nadawców telewizyjnych, bez względu na ich formę organizacyjno-prawną oraz formę własności.

5. Za podmiot niezależny od nadawcy telewizyjnego uznaje się podmiot spełniający następujące warunki:

- 1) łączny udział podmiotu, wspólników albo akcjonariuszy w organizacji podmiotu – w kapitale założycielskim nadawcy nie przekracza 10% oraz łączny udział nadawcy, wspólników albo akcjonariuszy w organizacji nadawcy – w kapitale założycielskim podmiotu nie przekracza 10%;
- 2) osoby będące członkami władz organizacji nadawcy nie są członkami władz w organizacji podmiotu, a osoby będące członkami władz organizacji podmiotu nie są członkami władz w organizacji nadawcy.

6. Dofinansowanie przedsięwzięć, o których mowa w ust. 2, odbywa się przez:

- 1) przyznanie dotacji celowej;
- 2) udzielenie pożyczki lub gwarancji;
- 3) udział finansowy (koprodukcyjny).

7. Do udzielania, rozliczania i odpowiedzialności za wykorzystanie niezgodne z przeznaczeniem dotacji, o której mowa w ust. 6 pkt 1, stosuje się ustawę z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148, z późn. zm.<sup>2)</sup>) w zakresie dotyczącym dotacji udzielanych z budżetu państwa.

Art. 20. 1. Podstawą gospodarki finansowej Instytutu jest roczny plan finansowy.

2. Roczny plan finansowy obejmuje w szczególności:

- 1) przychody, w tym dotacje z wyodrębnieniem ich rodzajów;
- 2) koszty operacyjne, w tym wydatki na wynagrodzenia i składki naliczane od wynagrodzeń;
- 3) wydatki inwestycyjne;
- 4) stan środków obrotowych na początek i koniec roku obrotowego.

3. Rokiem obrotowym Instytutu jest rok kalendarzowy.

4. Instytut prowadzi rachunkowość na zasadach określonych w przepisach o rachunkowości.

5. Roczne sprawozdanie finansowe Instytutu podlega badaniu przez biegłego rewidenta.

Art. 21. 1. Instytut tworzy:

- 1) fundusz statutowy;
- 2) fundusz rezerwowy;
- 3) inne fundusze, jeżeli obowiązek ich utworzenia wynika z odrębnych przepisów.

2. Fundusz statutowy odzwierciedla wartość mienia otrzymanego przez Instytut w momencie utworzenia.

3. Fundusz statutowy zwiększa się o:

- 1) dotacje na inwestycje służące realizacji zadań Instytutu;
  - 2) wartość mienia otrzymanego nieodpłatnie na podstawie decyzji właściwych organów lub na podstawie odrębnych przepisów;
  - 3) zysk netto, z uwzględnieniem ust. 5.
4. Fundusz statutowy zmniejsza się o:
- 1) wartość mienia przekazanego nieodpłatnie na podstawie decyzji właściwych organów lub na podstawie odrębnych przepisów;
  - 2) straty netto nieznajdujące pokrycia w funduszu rezerwowym.
5. Fundusz rezerwowy tworzy się z zysku netto. Odpis na fundusz rezerwowy nie może być niższy niż 10% zysku netto. Instytut może zaniechać odpisu, gdy stan funduszu rezerwowego przekroczy równowartość 2% kosztów działalności Instytutu w roku obrotowym.
6. Fundusz rezerwowy przeznacza się na pokrycie straty netto.

### Rozdział 3 Nadzór nad Instytutem

Art. 22. 1. Nadzór nad działalnością Instytutu sprawuje minister.

2. Minister sprawuje nadzór nad działalnością merytoryczną i finansową Instytutu w zakresie zgodności tej działalności z prawem, statutem oraz zasadami i celami polityki kulturalnej państwa.

3. Minister bada uchwały podejmowane przez Radę i przesyłane mu niezwłocznie przez ten organ, w zakresie zgodności z prawem, i stwierdza nieważność uchwały w całości lub w części, jeżeli narusza ona prawo lub stwarza zagrożenie wystąpienia ujemnego wyniku finansowego.

4. Minister zatwierdza roczny plan działalności oraz roczny plan finansowy Instytutu.

5. Minister rozpatruje i zatwierdza roczne sprawozdanie z działalności oraz roczne sprawozdanie finansowe Instytutu.

6. W przypadku niezatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Instytutu minister może odwołać dyrektora, po zasięgnięciu opinii Rady.

Art. 23. 1. W ramach sprawowanego nadzoru minister może w każdym czasie zarządzić przeprowadzenie kontroli działalności Instytutu.

2. Kontrolę prowadzi się na podstawie programu kontroli zatwierdzonego przez ministra.

3. Kontrolę przeprowadza kontroler na podstawie pisemnego, imiennego upoważnienia, zawierającego wskazanie jednostki, o której mowa w ust. 1, oraz przedmiotu, zakresu i terminu rozpoczęcia kontroli, wystawionego przez zarządzającego kontrolę, oraz dokumentu tożsamości.

4. Obowiązkiem Instytutu jest:

- 1) zapewnienie warunków i środków niezbędnych do sprawnego przeprowadzenia kontroli;
- 2) przedstawianie na żądanie kontrolera dokumentów i materiałów dotyczących przedmiotu kontroli;
- 3) zapewnienie nienaruszalności zabezpieczonych przez kontrolera materiałów pozostawionych na przechowanie w Instytucie.

## Rozdział 4

### Gromadzenie, ochrona i upowszechnianie zasobów sztuki filmowej

Art. 24. 1. Działalność w zakresie ochrony narodowego dziedzictwa kulturalnego w dziedzinie kinematografii prowadzi Filmoteka Narodowa.

2. Do zadań Filmoteki Narodowej należy w szczególności:

- 1) gromadzenie i zabezpieczanie:

- a) materiałów negatywowych, kopii wzorcowych oraz innych archiwalnych kopii filmowych filmów polskich,
  - b) archiwalnych kopii filmowych filmów niebędących filmami polskimi, jeżeli filmy te mają istotne znaczenie dla polskiej kultury, nauki lub życia społecznego;
- 2) wypracowywanie metodologii archiwizacji filmów polskich i polskiej dokumentacji historyczno-filmowej;
  - 3) gromadzenie i archiwizacja dokumentacji dotyczącej produkcji i rozpowszechniania filmów;
  - 4) upowszechnianie kultury filmowej, w tym udostępnianie zasobów sztuki filmowej;
  - 5) gromadzenie zbiorów bibliotecznych oraz eksponatów dotyczących historii filmu i kinematografii;
  - 6) prowadzenie katalogu dzieł filmowych;
  - 7) współpraca z krajowymi i zagranicznymi podmiotami;
  - 8) działalność kulturalno-oświatowa oraz wydawnicza.

3. FilMOTEKA Narodowa udostępnia nieodpłatnie Instytutowi zgromadzone materiały filmowe, w tym materiały wyjściowe i promocyjne, w celu prowadzenia obrotu prawami do nich i upowszechniania kultury filmowej.

4. Do działalności FilMOTEKI Narodowej w zakresie państwowego zasobu archiwalnego, określonej w ust. 2 pkt 1-3, stosuje się ustawę z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1396, z późn. zm.<sup>3)</sup>).

Art. 25. Producent przekazuje nieodpłatnie FilMOTECE Narodowej jeden egzemplarz nieeksploatowanej kopii każdego wyprodukowanego filmu.

## Rozdział 5

### Przepisy szczególne

Art. 26. 1. Podmioty prowadzące kina przekazują Instytutowi kwotę stałego 2% odpisu od przychodów uzyskanych z tytułu wyświetlania filmów w kinach przed podziałem z podmiotem prowadzącym dystrybucję.

2. Podmioty prowadzące dystrybucję przekazują Instytutowi kwotę stałego 3% odpisu od przychodów uzyskanych ze sprzedaży nośników z nagranyymi na nich filmami.

3. Kwoty odpisu, o których mowa w ust. 1 i 2, są przekazywane w okresach kwartalnych, w terminie trzydziestu dni po upływie kwartału.

4. Do należności z tytułu odpisów stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926, z późn. zm.<sup>4)</sup>), z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują dyrektorowi Instytutu.

## Rozdział 6

### Przekształcenia instytucji filmowych

Art. 27. 1. Państwowa instytucja filmowa może być połączona z Instytutem.

2. Połączenie państwowej instytucji filmowej z Instytutem polega na przeniesieniu majątku państwowej instytucji filmowej na Instytut, z wyłączeniem zasobów sztuki filmowej. Zasoby te są przekazywane nieodpłatnie FilMOTECE Narodowej.

Art. 28. 1. O połączeniu państwowej instytucji filmowej z Instytutem postanawia minister w drodze zarządzenia.

2. Zarządzenie o połączeniu zawiera w szczególności:

- 1) określenie państwowej instytucji filmowej;
- 2) wykaz nieruchomości z podaniem oznaczenia księgi wieczystej;
- 3) wartość majątku państwowej instytucji filmowej;
- 4) datę połączenia.

Art. 29. 1. Zarządzenie o połączeniu wydaje się po przeprowadzeniu postępowania przygotowawczego.

2. O wszczęciu postępowania przygotowawczego postanawia minister w drodze zarządzenia.

3. Postępowanie przygotowawcze przeprowadza powołany przez ministra pełnomocnik do spraw połączenia.

4. W zarządzeniu o postępowaniu przygotowawczym minister określa w szczególności:

- 1) państwową instytucję filmową, wobec której zostaje wszczęte postępowanie przygotowawcze;
- 2) datę wszczęcia postępowania przygotowawczego;
- 3) termin zakończenia postępowania przygotowawczego;
- 4) uprawnienia i obowiązki pełnomocnika do spraw połączenia.

Art. 30. 1. W toku postępowania przygotowawczego:

- 1) dokonuje się analizy stanu państwowej instytucji filmowej;
- 2) sporządza się protokół zdawczo-odbiorczy obejmujący składniki majątkowe należące do państwowej instytucji filmowej.

2. Analiza, o której mowa w ust. 1 pkt 1, obejmuje ustalenie stanu prawnego państwowej instytucji filmowej, ocenę realizacji obowiązków wynikających z przepisów o ochronie dóbr kultury oraz wycenę majątku państwowej instytucji filmowej.

3. Protokół zdawczo-odbiorczy sporządza pełnomocnik do spraw połączenia.

4. Wycena majątku państwowej instytucji filmowej jest dokonywana przez rzeczoznawców majątkowych na podstawie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543, z późn. zm.<sup>5)</sup>).

5. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze rozporządzenia, określi szczegółowy zakres analizy, o której mowa w ust. 1 pkt 1, podmioty, którym może być zlecone jej opracowanie, sposób jej opracowania, odbioru i źródła finansowania, obowiązki państwowej instytucji filmowej oraz warunki, w razie spełnienia których można odstąpić od wykonania analizy, mając na uwadze zapewnienie warunków do właściwego przebiegu postępowania przygotowawczego.



Art. 31. 1. Z dniem wszczęcia postępowania przygotowawczego ustaje działalność dotychczasowych organów państwowej instytucji filmowej, a ich kompetencje wykonuje pełnomocnik do spraw połączenia. Z tym dniem minister z urzędu dokonuje zmian w rejestrze instytucji filmowych.

2. Pełnomocnik do spraw połączenia jest zatrudniany na podstawie powołania i wynagradzany ze środków państwowej instytucji filmowej.

Art. 32. 1. Instytut wstępuje z dniem połączenia we wszystkie prawa i obowiązki państwowej instytucji filmowej podlegającej połączeniu.

2. Na Instytut przechodzą z dniem połączenia, w szczególności zezwolenia, koncesje oraz ulgi, które zostały przyznane państwowej instytucji filmowej podlegającej połączeniu.

3. Ujawnienie w księgach wieczystych lub rejestrze instytucji filmowych przejścia na Instytut praw ujawnionych w tych księgach lub rejestrze następuje na wniosek dyrektora Instytutu.

4. Podstawą wpisu w księdze wieczystej lub w rejestrze instytucji filmowych jest zarządzenie ministra o połączeniu państwowej instytucji filmowej z Instytutem.

5. Pracownicy państwowej instytucji filmowej podlegającej połączeniu z Instytutem, z dniem połączenia stają się pracownikami Instytutu.

6. Za zobowiązania wynikające ze stosunku pracy powstałe przed połączeniem odpowiada Instytut.

Art. 33. Z dniem połączenia państwowej instytucji filmowej z Instytutem minister z urzędu wykreśli państwową instytucję filmową z rejestru instytucji filmowych.

Art. 34. 1. Instytucja filmowa może ulec likwidacji.

2. Do likwidacji i upadłości instytucji filmowych stosuje się ustawę z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 981, z późn. zm.<sup>6)</sup>), z tym że:

- 1) instytucja filmowa może ulec likwidacji, jeżeli nie spełnia zadań określonych w akcie o jej utworzeniu lub prowadzi działalność ze stratą;
- 2) decyzję o likwidacji podejmuje organ założycielski z własnej inicjatywy bądź na wniosek rady pracowniczej;
- 3) od decyzji organu założycielskiego, radzie pracowniczej i dyrektorowi nie przysługuje sprzeciw;
- 4) wykreślenie instytucji filmowej następuje z rejestru instytucji filmowych;
- 5) z dniem postawienia w stan likwidacji lub ogłoszenia upadłości instytucji filmowej autorskie prawa majątkowe przysługujące instytucji filmowej stają się nieodpłatnie własnością Instytutu, a zasoby sztuki filmowej stają się nieodpłatnie własnością Filмотeki Narodowej.

## Rozdział 7

### Przepis karny oraz zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 35. 1. Kto uchyla się od ciężącego na nim obowiązku, o którym mowa w art. 26, podlega karze grzywny.

2. Orzekanie w sprawach o czyny określone w ust. 1 następuje w trybie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

Art. 36. W ustawie z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2001 r. Nr 13, poz. 123, z późn. zm.<sup>7)</sup>) art. 2 otrzymuje brzmienie:

„Art. 2. Formami organizacyjnymi działalności kulturalnej są w szczególności: teatry, opery, operetki, filharmonie, orkiestry, instytucje filmowe, kina, muzea, biblioteki, domy kultury, ogniska artystyczne, galerie sztuki oraz ośrodki badań i dokumentacji w różnych dziedzinach kultury.”.

Art. 37. W ustawie z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych (Dz. U. z 1998 r. Nr 102, poz. 650, z późn. zm.<sup>1)</sup>) w art. 47b w ust. 1a dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) przez Instytut Sztuki Filmowej twórczości filmowej i innej działalności w dziedzinie kinematografii.”.

## Rozdział 8

### Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 38. Autorskie prawa majątkowe do filmów, które na podstawie art. 26a ust. 2 i art. 61a ustawy, o której mowa w art. 42, stały się własnością Filmoteki Narodowej, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stają się nieodpłatnie własnością Instytutu.

Art. 39. 1. Wierzytelności Skarbu Państwa wobec państwowych instytucji filmowych utworzonych na podstawie ustawy, o której mowa w art. 42, z tytułu odpłatnego nabycia z mocy prawa z dniem 5 grudnia 1990 r. własności budynków, innych urządzeń i lokali, niezaspokojone w całości lub w części wygasają z dniem połączenia państwowej instytucji filmowej z Instytutem.

2. Wykreślenie hipotek zabezpieczających wierzytelności Skarbu Państwa, o których mowa w ust. 1, następuje na wniosek dyrektora Instytutu.

Art. 40. 1. W okresie dwóch lat od dnia wejścia w życie ustawy minister dokona przekształceń państwowych instytucji filmowych utworzonych na podstawie ustawy, o której mowa w art. 42.

2. Państwowe instytucje filmowe, które w okresie dwóch lat od dnia wejścia w życie ustawy nie zostaną przekształcone, podlegają z dniem 1 stycznia 2006 r. połączeniu z Instytutem.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, z dniem połączenia państwowej instytucji filmowej z Instytutem, jej pracownicy stają się pracownikami Instytutu, a jej mienie mieniem Instytutu.

4. Samorządowe instytucje filmowe, które w okresie dwóch lat od dnia wejścia w życie ustawy nie zostaną zlikwidowane, stają się z dniem 1 stycznia 2006 r. samorządowymi instytucjami kultury w rozumieniu ustawy z dnia 25 października 1991 r. o

organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, ich pracownicy – pracownikami tych instytucji, a ich mienie – mieniem tych instytucji.

5. Po upływie terminu, o którym mowa w ust. 4, organ założycielski samorządowej instytucji filmowej w terminie trzech miesięcy dostosuje statut samorządowej instytucji filmowej do wymogów ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

Art. 41. 1. Z dniem wejścia w życie ustawy podlegają umorzeniu postępowania w sprawie stwierdzenia kwalifikacji uprawniających do wykonywania zawodów filmowych.

2. Zachowują ważność orzeczenia i decyzje potwierdzające posiadanie kwalifikacji w zawodach filmowych, wydane na podstawie ustawy, o której mowa w art. 42.

Art. 42. Traci moc ustawa z dnia 16 lipca 1987 r. o kinematografii (Dz. U. z 2003 r. Nr 58, poz. 513), z wyjątkiem art. 14-17, 20-25, art. 26 ust. 2, art. 26a ust. 1, art. 27 i 28-41, które tracą moc z dniem 1 stycznia 2006 r.

Art. 43. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r., z wyjątkiem art. 2 ustawy, o której mowa w art. 36 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2006 r.

- 
- 1) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 145, poz. 946, Nr 155, poz. 1014 i Nr 160, poz. 1061, z 2000 r. Nr 9, poz. 117, Nr 70, poz. 816 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 84, poz. 908, z 2002 r. Nr 25, poz. 253 oraz z 2003 r. Nr 84, poz. 774 i Nr 137, poz. 1302.
  - 2) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 65, poz. 594 i Nr 96, poz. 874.
  - 3) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 241, poz. 2074 oraz z 2003 r. Nr 137, poz. 1302.
  - 4) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 11, poz. 95 i Nr 92, poz. 1062, z 2000 r. Nr 94, poz. 1037, Nr 116, poz. 1216, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1315, z 2001 r. Nr 16, poz. 166, Nr 39, poz. 459, Nr 42, poz. 475, Nr 110, poz. 1189, Nr 125, poz. 1368 i Nr 130, poz. 1452, z 2002 r. Nr 89, poz. 804, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387 oraz z 2003 r. Nr 130, poz. 1180 i Nr 137, poz. 1302.
  - 5) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 129, poz. 1447 i Nr 154, poz. 1800, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 113, poz. 984, Nr 126, poz. 1070, Nr 130, poz. 1112, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1682 i Nr 240, poz. 2058 oraz z 2003 r. Nr 1, poz. 15, Nr 80, poz. 717, 720 i 721, Nr 96, poz. 874 i Nr 124, poz. 1152.
  - 6) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 240, poz. 2055.
  - 7) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 41, poz. 364 oraz z 2003 r. Nr 96, poz. 874.

## Uzasadnienie

### Część ogólna

Sfera kinematografii jest uregulowana obecnie w ustawie z dnia 16 lipca 1987 r. o kinematografii (Dz. U. z 2003 r. Nr 58, poz. 513). Ustawa ta nie przystaje do nowych warunków ustrojowych i ekonomicznych. Dotychczasowy model organizacji i finansowania kinematografii wyczerpał swoje możliwości. Grozi to w najbliższym czasie załamaniem się produkcji filmowej. Byłaby to wielka strata dla kultury narodowej, a co za tym idzie, narodowej tożsamości Polaków, którzy oglądaliby w kinach i telewizji wyłącznie obrazy zagraniczne i nie odnajdywaliby już w kinie polskich realiów, współczesnych problemów, historycznych tradycji kulturowych, wzorów, z którymi mogliby się identyfikować. Nie mniejszą stratą byłoby zmarnowanie potencjału twórczego, produkcyjnego i technicznego, a pracownicy kinematografii to znacząca grupa zawodowa o wysokich kwalifikacjach.

Od wielu lat również wszystkie środowiska filmowe wskazują na konieczność gruntownego przekształcenia systemów i struktur, w jakich działa polska kinematografia, w celu dostosowania ich do zmienionych warunków ustrojowych. Systematycznie wzrasta znaczenie niepaństwowych podmiotów w produkcji i dystrybucji filmów.

Podstawowym celem nowej ustawy jest zmiana dotychczasowej organizacji kinematografii z punktu widzenia dwóch zasadniczych celów, tj. dostosowania do warunków rynkowych z jednoczesnym uwzględnieniem konieczności finansowego wspierania niekomercyjnej, ambitnej twórczości i produkcji narodowej, oraz stworzenia filmowi polskiemu możliwości rozwoju na warunkach zbliżonych do tych, jakie istnieją w innych krajach europejskich. Unia Europejska zaleca krajom członkowskim aktywną politykę wspierania narodowych kinematografii, składających się na bogatą przez swoją różnorodność kinematografię europejską.

Ustawa przewiduje, że w finansowaniu kinematografii znacząco zwiększy się rola prywatnych podmiotów gospodarczych, mających filmy za przedmiot swojej działalności, i które z obrotu filmami czerpią poważną część swoich dochodów, przy

jednoczesnym zachowaniu istotnej roli państwa, jeżeli chodzi o finansowanie, oraz roli kierowniczej, jeżeli chodzi o politykę kulturalną. System ten został sprawdzony w większości krajów europejskich, zwłaszcza tych, które mają liczącą się kinematografię. Filmy są tam finansowane w znacznej mierze w obiegu zamkniętym: odpisy z różnych form eksploatacji filmów wracają do źródła, służąc finansowaniu produkcji filmowej oraz szeroko rozumianej promocji kina. Instytuty filmowe lub ciała pełniące taką rolę są regulatorami tego procesu, a zarazem wcielają w życie politykę kulturalną państwa w dziedzinie kinematografii.

### Część szczegółowa

I. Ustawa definiuje podstawowe pojęcia z dziedziny kinematografii. Definicja „filmu” obejmuje nie tylko utwory przeznaczone do wyświetlania w kinach, ale także przeznaczone do eksploatacji na innych polach, np. filmy dokumentalne, oświatowe lub animowane. Zdefiniowano również termin „film polski”, co jest potrzebne na użytek umów międzynarodowych o koprodukcji filmowej, a także w celu gromadzenia i ochrony zasobów sztuki filmowej. Definicja ta uwzględnia regulacje europejskie dotyczące swobodnego przepływu usług i kapitału.

II. Ustawa wprowadza zmiany w zakresie organizacji i finansowania kinematografii, głównie przez utworzenie Instytutu Sztuki Filmowej. Koncepcja, ramy działania, struktura i statut Instytutu Sztuki Filmowej są oparte na najlepszych sprawdzonych wzorach państw Unii Europejskiej, które, z wyjątkiem Włoch, powołały do życia takie instytuty lub podmioty pełniące podobną rolę, jak np. fundacje lub ośrodki. Instytut, jako państwowa osoba prawna zaliczona do sektora finansów publicznych, będzie realizować politykę państwa w dziedzinie kinematografii, przy aktywnym współdziałaniu środowisk filmowych. Forma prawna Instytutu, niebędącego jednostką administracji państwowej, pozwoli na takie współdziałanie, a więc na uniknięcie zbiurokratyzowania cechującego dawne struktury zarządzania kinematografią.

Konieczność utworzenia podmiotu, zdolnego zarówno do realizacji zadań państwa w dziedzinie kinematografii, w szczególności wspierania rozwoju twórczości i kultury filmowej, jak i do prowadzenia w ograniczonym zakresie działalności gospodarczej na zasadach przewidzianych dla przedsiębiorstw, zgodnie z wymogiem racjonalnego

gospodarowania, przestrzegania zasad konkurencyjności oraz jednakowego traktowania podmiotów gospodarczych, uzasadnia utworzenie Instytutu jako państwowej osoby prawnej.

Zachowanie przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego uprawnień nadzorczych, tj. nadawanie Instytutowi statutu, powoływanie i odwoływanie Dyrektora i Rady, zatwierdzanie rocznych planów finansowych, planów działalności oraz zatwierdzanie rocznych sprawozdań z działalności Instytutu, w tym sprawozdań finansowych, umożliwi mu kształtowanie polityki państwa w zakresie kinematografii. W przypadku niezatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego minister ma prawo odwołania Dyrektora, po zasięgnięciu opinii Rady.

Szczegółowy zakres działania Instytutu, organizację wewnętrzną, szczegółowe zadania organów oraz tryb ich działania, a także zakres i sposób prowadzenia działalności gospodarczej określi, nadany przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, statut Instytutu.

Organami Instytutu są Rada i Dyrektor. Rada składa się z dziewięciu członków, powoływanych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w tym sześciu członków spośród osób zgłoszonych przez przedstawicieli twórców filmowych, producentów filmowych, dystrybutorów filmowych, podmiotów prowadzących kina oraz podmiotów zajmujących się upowszechnianiem kultury filmowej, oraz trzech przedstawicieli ministra. Kadencja Rady trwa trzy lata. Powoływanie większości członków Rady oraz ekspertów spośród przedstawicieli środowisk filmowych pozwala tym środowiskom mieć istotny wpływ na działalność Instytutu. W celu umożliwienia sprawowania nadzoru nad działalnością Rady przyznano ministrowi prawo badania uchwał Rady w zakresie zgodności z prawem, oceny skutków ich realizacji oraz prawo stwierdzenia ich nieważności.

Dyrektor Instytutu jest powoływany przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Jego kadencja trwa pięć lat. Dyrektor kieruje działalnością Instytutu, reprezentuje go na zewnątrz i ponosi odpowiedzialność za realizację statutowych zadań. Dyrektor sporządza projekt rocznego planu finansowego i roczne sprawozdanie z działalności oraz roczne sprawozdanie finansowe, które, po

zaopiniowaniu przez Radę, podlegają zatwierdzeniu przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Cele i zadania Instytutu zostały ściśle określone w ustawie. Na realizację zadań określonych ustawą Instytut otrzymuje dotację podmiotową z budżetu państwa, przekazywaną przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego ze środków ujętych w części budżetowej, której jest dysponentem. Dotacja będzie udzielana i rozliczana zgodnie z ustawą o finansach publicznych. Instytut może otrzymywać z budżetu państwa dotacje celowe na realizację zadań inwestycyjnych.

Struktura źródeł finansowania Instytutu odzwierciedla związek poszczególnych źródeł z produkcją i twórczością filmową: dotyczy to podmiotów bezpośrednio wykorzystujących filmy w działalności gospodarczej. Przychodami Instytutu są między innymi kwoty stałego 2% odpisu od przychodów uzyskanych z tytułu wyświetlania filmów w kinach oraz 3% odpisu od przychodów uzyskiwanych przez dystrybutorów z tytułu sprzedaży nośników z nagranyymi na nich filmami. Podobnie jak to ma miejsce w innych krajach, gdzie pobiera się odpisy od biletów i nagranych nośników, takich jak Francja czy Szwecja, odpisy będą pobierane od wszystkich filmów krajowych i zagranicznych. Ponieważ środki finansowe będą przeznaczane na szeroko rozumianą produkcję polską, obejmującą również producentów i twórców z Europejskiego Obszaru Gospodarczego, polskie podmioty, jako beneficjenci tych środków, będą zrównane w prawach z podmiotami z państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Ponadto, przychodem Instytutu będą przyznawane przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, na mocy odrębnych decyzji, środki z dopłat do stawek w grach stanowiących monopol państwa, o których mowa w ustawie z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych.

Mienie Instytutu stanowić będzie mienie łączonych z Instytutem instytucji filmowych, w tym należące do nich autorskie prawa majątkowe do filmów oraz autorskie prawa majątkowe do filmów należących do likwidowanych lub postawionych w stan upadłości instytucji filmowych.

Dzięki przyjętemu rozwiązaniu powstaje nowy system finansowania kinematografii, łączący dotacje budżetowe i środki uzyskane z określonych wpływów publicznych, przy



możliwości uzyskiwania środków także z prowadzonej przez Instytut działalności gospodarczej. Instytut może prowadzić działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej w zakresie i w sposób określony w statucie. Działalność gospodarcza może być prowadzona przez wyodrębnione jednostki organizacyjne – oddziały. Przewiduje się, że działalność gospodarcza tych jednostek obejmie m.in. produkcję i świadczenie usług filmowych, wynajem pomieszczeń, sprzętu i urządzeń, działalność wydawniczą i handlową w zakresie książek, czasopism i wydawnictw periodycznych, pośrednictwo pracy w zakresie zawodów filmowych. Dochód z tej działalności przeznaczony jest wyłącznie na realizację celów i zadań Instytutu.

Realizacja celów i zadań Instytutu dokonuje się w szczególności przez dofinansowanie zgłoszonych przedsięwzięć w zakresie przygotowania projektów filmowych, produkcji, dystrybucji, rozpowszechniania i promocji filmów oraz upowszechniania kultury filmowej. Może ono odbywać się przez przyznanie dotacji celowej, udzielenie pożyczki lub gwarancji, a także udział finansowy (koprodukcyjny). Decyzję o dofinansowaniu podejmuje Dyrektor Instytutu po zasięgnięciu opinii ekspertów. Eksperti oceniając projekt filmowy jednoznacznie wyrażają opinię o zasadności (lub nie) dofinansowania danego przedsięwzięcia. Zgodnie z prawem wspólnotowym wprowadzono ograniczenie wysokości dofinansowania produkcji filmowej do 50% kosztów produkcji filmu, z wyjątkiem filmów niskobudżetowych.

Przyjęcie powyższych rozwiązań ma na celu stworzenie równego dostępu do środków publicznych podmiotom z różnych sektorów gospodarki. Umożliwi to dysponowanie środkami częściowo w systemie zamkniętego obiegu, co będzie miało podstawowe znaczenie dla sprawnego funkcjonowania systemu finansowania kinematografii.

Do wydatkowania przez Instytut Sztuki Filmowej środków na zadania określone w art. 8 projektowanej ustawy stosuje się przepisy ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych. Gospodarowanie środkami publicznymi polega w tym wypadku na ocenie wartości artystycznych i weryfikacji związanych z projektem kosztów. Oceny te są dokonywane przez wskazanych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego ekspertów - specjalistów z dziedziny filmu, obradujących w komisjach, co wyklucza nieprzejrzystość i arbitralność decyzji.

III. W celu realizacji przedstawionych na wstępie założeń, w projektowanej ustawie przewidziano przekształcenia państwowych instytucji filmowych. W chwili obecnej działają 22 państwowe instytucje filmowe, z czego trzy instytucje, zarządzeniem ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, postawiono w stan likwidacji, a w stosunku do dwóch instytucji ogłoszono upadłość.

Zgodnie z projektowaną ustawą państwowe instytucje filmowe mogą podlegać połączeniu z Instytutem, likwidacji lub upadłości.

Połączenie państwowych instytucji filmowych z Instytutem będzie polegać na przeniesieniu majątku poszczególnych państwowych instytucji filmowych na Instytut. Z dniem połączenia, Instytut wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki państwowej instytucji filmowej, zaś pracownicy państwowej instytucji filmowej stają się pracownikami Instytutu.

Projektowana ustawa, w zakresie połączenia państwowej instytucji filmowej z Instytutem, przewiduje tryb działań obejmujący następujące czynności:

- 1) zarządzenie wszczęcia postępowania przygotowawczego przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego; postępowanie przeprowadza w imieniu ministra pełnomocnik do spraw połączenia,
- 2) ustalenie stanu państwowej instytucji filmowej; wykonanie analizy stanu prawnego majątku państwowej instytucji filmowej; dokonanie wyceny wartości majątku; sporządzenie protokołu zdawczo-odbiorczego obejmującego składniki majątkowe należące do państwowej instytucji filmowej,
- 3) wydanie przez ministra zarządzenia o połączeniu państwowej instytucji filmowej z Instytutem,
- 4) wykreślenie państwowej instytucji filmowej z rejestru instytucji filmowych przez ministra.

W celu sprawnego przeprowadzenia postępowania projektowana ustawa przewiduje, że z dniem wszczęcia postępowania przygotowawczego ustaje działalność dotychczasowych organów państwowej instytucji filmowej. Od tego momentu do dnia połączenia państwowej instytucji filmowej z Instytutem, funkcje jej organów będzie

wykonywał pełnomocnik do spraw połączenia, przejmując jednocześnie kompetencje tych organów. Pełnomocnicy będą powołani przez ministra i wynagradzani ze środków danej instytucji, ich zatrudnienie nie będzie więc miało skutków dla budżetu państwa.

Do likwidacji instytucji filmowych stosuje się przepisy ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych, z uwzględnieniem specyfiki zadań ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz jednostek samorządu terytorialnego pełniących funkcje organu założycielskiego instytucji filmowych.

Przekształcenia państwowych instytucji filmowych powinny zostać dokonane w ciągu dwóch lat od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy. W przypadku niedokonania przekształceń w tym terminie państwowe instytucje filmowe podlegają połączeniu z Instytutem z mocy prawa.

IV. Obok tej fundamentalnej dla organizacji kinematografii zmiany, jaką jest utworzenie państwowej osoby prawnej – Instytutu Sztuki Filmowej, projekt zakłada także inne zmiany dotychczasowych zasad prowadzenia działalności związanej z kinematografią.

Samorządowe instytucje filmowe, powołane do dystrybucji lub rozpowszechniania filmów, które w ciągu dwóch lat od dnia wejścia w życie ustawy nie zostaną zlikwidowane, stają się samorządowymi instytucjami kultury, ich pracownicy – pracownikami tych instytucji, a ich mienie – mieniem tych instytucji.

Działalność ta, tak jak dotychczas, pozostaje zadaniem własnym jednostek samorządu terytorialnego. Zmianie ulegnie tylko podstawa prawna prowadzenia tej działalności. Będzie ona bowiem, prowadzona nie w oparciu o ustawę o kinematografii, a w oparciu o ustawę z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

Zrezygnowano z reglamentowania zawodów filmowych zwłaszcza, że obecnie dotyczy to tylko zawodu kaskadera. Sprawy te powinny być domeną związków zawodowych. Związane jest to z dostosowaniem do ogólnych zasad prawa wspólnotowego, dotyczącego swobody świadczenia usług.

Z dniem wejścia w życie ustawy Instytut przejmie autorskie prawa majątkowe do filmów, które na podstawie art. 26a ust. 2 i art. 61a ustawy o kinematografii z 1987 r. przeszły na rzecz Filмотeki Narodowej.

Celem dostosowania warunków uwłaszczenia państwowych instytucji filmowych do warunków uwłaszczenia instytucji kultury projekt proponuje wprowadzenie normy prawnej pozwalającej państwowym instytucjom filmowym na uwłaszczenie bez obowiązku zapłaty należności za nabycie własności budynków, innych urządzeń i lokali oraz umorzenie zobowiązań już powstałych (obciążeń hipotecznych).

Ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543, z późn. zm.) państwowe instytucje kultury, które na podstawie ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej uzyskały osobowość prawną, nabyły z mocy prawa, z dniem ich wpisu do rejestru instytucji kultury, użytkowanie wieczyste gruntów, którymi zarządzały w dniu 5 grudnia 1990 r. oraz własność położonych na nich budynków, innych urządzeń i lokali, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy nadal zarządzały tymi gruntami. Nabycie własności budynków, innych urządzeń i lokali przez instytucje kultury nastąpiło nieodpłatnie.

Bez uzasadnionych przyczyn nie objęte zostało powyższym trybem nabycie nieruchomości przez państwowe instytucje filmowe tworzone na podstawie ustawy z dnia 16 lipca 1987 r. o kinematografii (Dz. U. z 2003 r. Nr 58, poz. 513), które uzyskują osobowość prawną z dniem wpisu do rejestru instytucji filmowych.

Państwowe instytucje filmowe działają w sferze kultury i realizują zadania publiczne w dziedzinie kinematografii, w tym i upowszechniania kultury filmowej i dlatego powinny być „uwłaszczone” na warunkach analogicznych dla pozostałych podmiotów działających w sferze kultury i nauki (państwowe instytucje kultury, uczelnie). Jest to związane z zasadą równego traktowania instytucji o tym samym charakterze działających w podobnych uwarunkowaniach.

Zgodnie z brzmieniem art. 200 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami – w sprawach o stwierdzenie nabycia z mocy prawa, na podstawie ustawy z dnia 29 września 1990 r. o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczeniu nieruchomości (Dz. U. Nr 79, poz. 464, z późn. zm.) z dniem 5 grudnia 1990 r. prawa użytkowania wieczystego gruntów oraz własności budynków, innych

urządzeń i lokali przez państwowe i komunalne osoby prawne, które posiadały w tym dniu grunty w zarządzie, stosuje się zasadę, że nabycie własności budynków oraz innych urządzeń i lokali następuje odpłatnie, jeżeli obiekty te nie były wybudowane lub nabyte ze środków własnych tych osób lub ich poprzedników prawnych.

Zasada ta ma zastosowanie do tzw. uwłaszczenia państwowych osób prawnych – państwowych instytucji filmowych, działających w sferze kultury i realizujących zadania publiczne, w tym z zakresu upowszechniania kultury, jak i przedsiębiorstw państwowych, które działają w celu osiągnięcia zysku.

Część państwowych instytucji filmowych nie uregulowała dotychczas stanu prawnego nieruchomości, którymi zarządzały w dniu 5 grudnia 1990 r., na skutek bowiem licznych przekształceń organizacyjnych mają problemy z udowodnieniem, że obiekty były wybudowane z ich własnych środków bądź z własnych środków ich poprzedników prawnych, a na odpłatne nabycie własności budynków nie posiadają środków finansowych.

Z podanych wyżej przyczyn pozostały do uwłaszczenia nieruchomości o powierzchni 43 847,89 m<sup>2</sup> o wartości księgowej netto 17 332 649,64 zł.

Państwowe instytucje filmowe, które zdecydowały się na odpłatne przejęcie nieruchomości w trybie art. 200 ustawy o gospodarce nieruchomościami, ustanawiały hipoteki na przekazywanych instytucjom filmowym nieruchomościach.

Obciążenia hipoteczne z tego tytułu stanowią kwotę 1 672 786 zł.

## OCENA SKUTKÓW REGULACJI

### 1. Cel wprowadzenia ustawy

Celem ustawy jest pobudzenie polskiego przemysłu filmowego przez rozszerzenie źródeł jego finansowania, stopniowe wycofywanie się państwa z bezpośredniej produkcji filmowej i skupienie w jednej instytucji, Instytucie Sztuki Filmowej, rozproszonej obecnie działalności w dziedzinie kinematografii, niezbędnej do skutecznego funkcjonowania przemysłu filmowego. Istotnym celem jest również dostosowanie prawodawstwa w dziedzinie kinematografii do modelu europejskiego.

### 2. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje akt normatywny

Projekt ustawy będzie oddziaływał na środowiska związane z produkcją i twórczością filmową, dystrybucją, rozpowszechnianiem i promocją filmów oraz upowszechnianiem kultury filmowej. Środowiska związane z twórczością i produkcją filmową będą beneficjentami zwiększonych środków publicznych przeznaczonych na cele filmowe. Zwiększenie funduszy na produkcję filmową powinno również bezpośrednio wpłynąć na poprawę sytuacji zawodowej twórców, wykonawców i pracowników przemysłu filmowego.

Projektowane obciążenie przychodów z tytułu wyświetlania filmów w kinach 2% opłatą na rzecz Instytutu Sztuki Filmowej będzie skutkować nieznacznym zwiększeniem całkowitych obciążeń właścicieli kin i dystrybutorów filmów kinowych. Zwiększą się również o 3% obciążenia przychodów z tytułu sprzedaży przez dystrybutorów nośników z nagranyymi na nich filmami. Te pola eksploatacji (a także wpływy z reklam i abonamentu uzyskiwane przez nadawców programów telewizyjnych) są obciążone w większości krajów europejskich i ujęte w projekcie unijnej dyrektywy.

### 3. Wyniki przeprowadzonych konsultacji społecznych

Projekt ustawy powstał w wyniku wielostronnych konsultacji i uzgodnień. Uwzględniono wiele propozycji zgłaszanych przez środowiska filmowe, w tym Stowarzyszenie Filmowców Polskich, Krajową Izbę Producentów Audiowizualnych i Stowarzyszenie Autorów Filmowych. Przeprowadzono szereg spotkań z operatorami kin i dystrybutorami, z twórcami i producentami, z przedstawicielami organizacji

zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz z nadawcami telewizyjnymi.

Projekt konsultowano z Federacją Związków Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki oraz z Sekretariatem Kultury i Środków Przekazu NSZZ „Solidarność”. Projekt został poddany uzgodnieniom międzyresortowym oraz przekazany do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Oba związki, z uwagi na zgłaszane zastrzeżenia i uwagi, odrzuciły projekt ustawy w całości. Zastrzeżenia związków budzi utworzenie Instytutu Sztuki Filmowej na bazie dobrze prosperujących instytucji filmowych oraz to, że projekt ustawy pomija istotne rozstrzygnięcia dotyczące ochrony polskiego rynku filmowego, promocji rodzimej twórczości, kształcenia kadr i ochrony zawodów filmowych, edukacji oraz upowszechniania kultury filmowej. Zdaniem związku projekt ustawy nie zawiera ponadto jasnych przepisów regulujących zasady przekształceń własnościowych w instytucjach filmowych, przepisów mówiących o przyszłości Filмотeki Narodowej i sposobie finansowania jej zasobów, a także nie zajmuje się ochroną zawodów filmowych na nowym unijnym rynku pracy.

Nie można podzielić przesłanek, na podstawie których związki zawodowe wydały negatywne opinie o projekcie ustawy. Łącznie instytucje filmowe nie są instytucjami dobrze prosperującymi. Na koniec 2002 r. aż 13 instytucji filmowych wykazało ujemny wynik finansowy netto, a ich łączne zobowiązania wymagalne wynosiły 22,8 mln złotych. Ta sytuacja nie uległa poprawie w 2003 r. Połączenie instytucji z Instytutem pozwoli na poprawienie efektywności ekonomicznej, a także na oszczędności związane z likwidacją dublujących się struktur. Powstałe oszczędności będą mogły być skierowane na produkcję filmów. Przyjęte w projekcie rozwiązania dadzą impuls do rozwoju polskiej kinematografii, możliwość promocji polskiego kina oraz chronią polski rynek filmowy i zawody filmowe na tyle, na ile pozwala na to dostosowywanie naszego prawodawstwa do unijnego. Wiele postulatów związkowców dotyczy materii nieustawowej, jak kształcenie kadr lub spraw unormowanych w innych ustawach, jak status Filмотeki Narodowej, który nie ulega zmianie.

#### 4. Skutki wprowadzenia ustawy

##### **Wpływ na dochody i wydatki budżetu i sektora publicznego**

Dotacja z budżetu państwa na kinematografię będzie każdorazowo ujęta w ustawie budżetowej. W 2003 r. jest to ca 26,6 mln złotych, w tym dla instytucji kultury –

Filmoteki Narodowej ca 3,9 mln złotych, i należy zakładać, że w 2004 r. dotacja ta nie będzie mniejsza.

Środki z dopłat do stawek w grach stanowiących monopol państwa, o których mowa w ustawie o grach i zakładach wzajemnych, na dzień dzisiejszy trudne są do oszacowania. Trudno więc dokonać szczegółowej kalkulacji środków, jakimi dysponować będzie z tego tytułu Instytut, będzie to jednak najprawdopodobniej kwota rzędu 10 mln złotych.

Według danych za lata 1998-2002 i szacunków na 2004 r. przyjęto, że w 2004 r. wpływy kin ze sprzedaży biletów mogą kształtować się na poziomie ca 300 mln złotych, 2% przychodów od biletów z kin stanowi więc około 6 mln złotych. Kwota 3% odpisu od przewidywanych, w wysokości 117 mln zł, przychodów dystrybutorów ze sprzedaży nośników z nagranyymi na nich filmami, oszacowana została na 2004 r. na 3,5 mln zł. Podstawą tego wyliczenia były dane dotyczące kwot uzyskanych ze sprzedaży tych nośników w latach 1999-2002.

Rzeczywiste przychody Instytutu z ww. źródeł mogą odbiegać in minus od przedstawionych szacunków, zasadniczy wpływ bowiem na wielkość przychodów kin i dystrybutorów w poszczególnych latach ma atrakcyjność dla widzów oferty repertuarowej.

Przychody Instytutu powiększą się o kwoty uzyskiwane z tytułu sprzedaży licencji do filmów, do których Instytut między innymi w wyniku połączenia z instytucjami filmowymi, stanie się współwłaścicielem praw autorskich. Roczne przychody z tego tytułu można oszacować na około 5 mln zł. Ponieważ licencje na te filmy sprzedawane są głównie do telewizji, przychody z tego tytułu będą zależały od cen, jakie będą utrzymywały się na tym rynku i od raczej malejącej atrakcyjności repertuarowej większości z nich. Przychody te raczej będą się zmniejszały.

Działalność gospodarcza Instytutu będzie polegała między innymi na kontynuowaniu produkcji filmowej i świadczeniu usług produkcyjnych przez łączone z Instytutem instytucje filmowe. Trudno jest obecnie oszacować przychody z tego tytułu, zakłada się jednak, że w wyniku zapoczątkowanej nową ustawą reformy kinematografii nastąpi ożywienie działalności produkcyjnej, co będzie miało pozytywny wpływ na wszystkie podmioty działające w tej branży.



Utworzenie i funkcjonowanie Instytutu Sztuki Filmowej nie będzie wymagało wyasygnowania z budżetu państwa dodatkowych środków finansowych, a wydatki z tym związane zostaną sfinansowane w ramach środków znajdujących się w gestii ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w tym z dotacji podmiotowej przeznaczonej obecnie dla trzech instytucji filmowych: Agencji Produkcji Filmowej, Agencji Scenariuszowej oraz Filmu Polskiego – Agencji Promocji oraz przychodów własnych Instytutu.

Dochody budżetu państwa w związku z uwłaszczeniem instytucji filmowych bez obowiązku zapłaty należności za nabycie własności budynków, innych urządzeń i lokali oraz umorzenie zobowiązań już powstałych (obciążeń hipotecznych) zmniejszą się o wartość nie uwłaszczonych do tej pory nieruchomości (wartość księgową netto 17 332 650 zł) oraz o wartość obciążeń hipotecznych wobec Skarbu Państwa (1 672 786 zł). Z drugiej zaś strony, po uwłaszczeniu wpływy do budżetu i sektora publicznego zwiększą się o kwoty opłat rocznych z tytułu wieczystego użytkowania i podatku od nieruchomości.

Projektowane przepisy nie wpłyną na dochody i wydatki jednostek samorządu terytorialnego.

### **Wpływ na rynek pracy**

W okresie dłuższym, ze względu na kilkakrotnie większy napływ środków do przemysłu filmowego, zapotrzebowanie na różnego rodzaju usługi filmowe powinno znacznie wzrosnąć, a co za tym idzie, regulacja powinna przynieść ożywienie przedmiotowego rynku pracy.

### **Wpływ na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki**

Skomasowanie środków z różnych źródeł powinno pobudzić produkcję filmową. Dobrze funkcjonujący przemysł filmowy będzie mógł konkurować na międzynarodowym rynku koprodukcji i usług filmowych.

### **Wpływ na sytuację i rozwój regionów**

Regulacja nie wpływa na sytuację regionalną.

### **Sumaryczna ocena skutków regulacji**

Regulacja spowoduje pozytywne długookresowe skutki społeczne, gospodarcze i kulturalne, przyczyniając się zasadniczo do rozwoju polskiej twórczości i kultury filmowej.



**URZĄD  
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**

**MINISTER**  
*Prof. dr hab. Danuta Hübner*

Sekr. Min. DH/2994/2003/DPE/mj

Warszawa, dnia 15 września 2003 r.

**Pan**  
**Aleksander Proksa**  
**Sekretarz Rady Ministrów**

**Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o kinematografii, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.**

W związku z przedstawionym projektem ustawy (nr RM-10-152-03) pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Przedmiotem projektowanej ustawy jest określenie zasad wspierania twórczości filmowej i innej działalności w dziedzinie kinematografii, ochrony zasobów sztuki filmowej oraz przekształcenia instytucji filmowych. Przedmiot projektowanej ustawy w części dotyczącej zasad wspierania twórczości filmowej i innej działalności w dziedzinie kinematografii jest objęty zakresem prawa wspólnotowego, w szczególności postanowieniami Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską dotyczącymi pomocy publicznej dla przedsiębiorstw (art. 87 i nast. TWE), a także zasadami ogólnymi Traktatu, w szczególności zakazem dyskryminacji ze względu na przynależność państwową (art. 12 TWE).
- II. Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską formułuje ogólny zakaz udzielania pomocy publicznej dla przedsiębiorstw, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji, w zakresie w jakim wpływa ona na wymianę handlową między państwami członkowskimi (art. 87 ust. 1 TWE). Jednocześnie za zgodną z postanowieniami Traktatu może być uznana pomoc przeznaczona na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej i konkurencji we Wspólnocie w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem (art. 87 ust. 3 lit. d TWE). Kompetencja do określania rodzajów i warunków przyznawania pomocy zgodnych z postanowieniami Traktatu, oraz do oceny

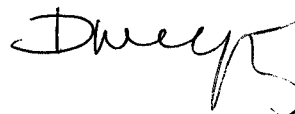
systemów pomocy funkcjonujących w państwach członkowskich należy do Komisji Europejskiej (art. 88 ust. 1 i 2 TWE).

- III. Zasady udzielania pomocy publicznej wspierającej twórczość kinematograficzną Komisja Europejska określiła w swoim komunikacie z dnia 26 września 2001 r. ws. niektórych aspektów prawnych związanych z twórczością kinematograficzną i inną twórczością audiowizualną (Dz.Urz.WE nr C 43 z 2001 r.). W pierwszym rządzie Komisja Europejska wymaga, by systemy pomocy publicznej były zgodne z podstawowymi zasadami Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, w szczególności z zakazem dyskryminacji ze względu na przynależność państwową oraz ze swobodami jednolitego rynku. Ponadto Komisja Europejska ustaliła kryteria oceny systemów pomocy publicznej dla produkcji kinematograficznej:
- pomoc ta przeznaczona ma być na działalność o charakterze kulturalnym, a nie wyłącznie przemysłowym;
  - wymaganie terytorializacji wydatków producentów dzieł kinematograficznych korzystających z pomocy może dotyczyć najwyżej 80% całości budżetu filmu;
  - pomoc powinna w zasadzie być ograniczona do 50% kosztów produkcji filmu, co nie dotyczy filmów niskobudżetowych;
  - jeżeli pomoc, z której korzystają głównie producenci krajowi finansowana jest z opłat parafiskalnych, opłaty te nie powinny być pobierane od produktów importowanych.
- IV. Projektowana ustawa tworzy Instytut Sztuki Filmowej, którego jednym z głównych zadań będzie wspieranie polskiej twórczości filmowej (art. 6 i 7 projektu). Instytut dysponować będzie środkami państwowymi w rozumieniu postanowień Traktatu WE o pomocy publicznej, a realizacja zadań Instytutu polegać będzie w szczególności na dofinansowaniu przedsięwzięć z zakresu polskiej twórczości filmowej. Działalność Instytutu stanowić będzie zatem pomoc publiczną w rozumieniu Traktatu.
- V. Warunki i zasady przyznawania tej pomocy, określone w projektowanej ustawie, spełniają kryteria wyznaczone przez Komisję Europejską dla uznania jej za zgodną z postanowieniami Traktatu.
- VI. Pozostaje jedynie wątpliwość dotycząca źródeł finansowania pomocy udzielanej przez Instytut. Jednym ze źródeł przychodów Instytutu, z których dofinansowywana ma być twórczość filmowa, będzie zgodnie z projektem odpis od przychodów uzyskanych z tytułu wyświetlania filmów w kinach oraz z tytułu sprzedaży nośników z filmami, przy czym odpis pobierany będzie zarówno od filmów krajowych, jak importowanych. Z jednej strony należy zauważyć, że zgodnie z projektowanymi przepisami, z dofinansowania publicznego korzystać będą mogli producenci polscy, jak producenci z innych państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Ponadto, podobny system odpisów funkcjonuje w niektórych państwach członkowskich. Z drugiej jednak strony przyjąć można, że pomoc publiczna udzielana przez Instytut trafiać będzie faktycznie przede wszystkim do polskich producentów. Z tego względu istnieje niebezpieczeństwo zakwestionowania przez Komisję Europejską systemu pomocy opartego na dochodach z odpisu pobieranego także od filmów importowanych z państw członkowskich EOG. Kwestię tę jednak może jednoznacznie rozstrzygnąć dopiero interpretacja dokonana przez Komisję Europejską.
- VII. Należy także zaznaczyć, że zgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską państwa członkowskie są zobowiązane notyfikować Komisji Europejskiej wszelkie wprowadzane systemy pomocy publicznej, celem stwierdzenia ich zgodności z prawem wspólnotowym. W przypadku systemów pomocy istniejących

w krajach przystępujących w momencie wstąpienia do Unii, powinny one być notyfikowane przed dniem akcesji. Obowiązek ten dotyczy także projektowanej ustawy, która wprowadza system pomocy publicznej dla kinematografii – powinna ona, przed wejściem w życie, zostać notyfikowana Komisji Europejskiej.

**W konkluzji pozwalam sobie stwierdzić, że projektowana ustawa jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.**

Z poważaniem,



Do uprzejmej wiadomości:

Pan Waldemar Dąbrowski  
Minister Kultury

**Rozporządzenie  
Ministra Kultury**

z dnia .....

w sprawie nadania statutu Instytutowi Sztuki Filmowej

Na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia ..... o kinematografii (Dz. U. Nr ....., poz. ....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Instytutowi Sztuki Filmowej nadaje się statut, stanowiący załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Kultury

Załącznik do rozporządzenia  
Ministra Kultury z dnia .....

**STATUT INSTYTUTU SZTUKI FILMOWEJ**

**Rozdział 1**

**Postanowienia ogólne**

§ 1. Instytut Sztuki Filmowej, zwany dalej „Instytutem”, działa na podstawie ustawy z dnia ..... o kinematografii (Dz. U. Nr .....poz. ....), zwanej dalej ustawą, oraz niniejszego statutu.

§ 2. Instytut jest państwową osobą prawną i działa przez ustanowione w ustawie organy w zakresie ich kompetencji określonych ustawą i niniejszym statutem.

§ 3. Instytut działa na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, a także za granicą.

## Rozdział 2 Zadania Instytutu

§ 4. Do zakresu zadań Instytutu należy w szczególności:

- 1) realizacja wytyczonych kierunków rozwoju polskiej kinematografii, jako części kultury narodowej;
- 2) inicjowanie i tworzenie warunków dla funkcjonowania i rozwijania polskiej produkcji filmowej;
- 3) inicjowanie, opiniowanie, wspomaganie i realizowanie promocji polskiej twórczości filmowej oraz stwarzanie warunków współpracy podmiotów w zakresie ich działania na rzecz promocji polskiej twórczości filmowej w kraju i za granicą;
- 4) stwarzanie warunków do rozwoju artystycznego młodych twórców;
- 5) inspirowanie i wspieranie działań mających na celu zwiększenie udziału w repertuarze kinowym filmów polskich i zagranicznych, ze szczególnym uwzględnieniem filmów europejskich, o wysokich walorach artystyczno-poznawczych;
- 6) stwarzanie instytucjonalnych warunków dofinansowywania przedsięwzięć w zakresie projektów filmowych, produkcji filmowej, dystrybucji i rozpowszechniania filmów, promocji twórczości filmowej oraz upowszechniania kultury filmowej;
- 7) wspieranie działań podejmowanych przez organizacje zawodowe na rzecz jakości usług filmowych;
- 8) współpraca z instytucjami państwowymi, stowarzyszeniami, związkami zawodowymi, które zajmują się problematyką kinematografii;
- 9) współdziałanie ze środowiskiem twórców w zakresie ustalania warunków do uprawiania i rozwoju sztuki filmowej;

- 10) współpraca z organizacjami i instytucjami międzynarodowymi w zakresie kinematografii.

### Rozdział 3 Organy Instytutu

§ 5.1. Rada wykonuje swoje czynności kolegialnie.

2. Członkowie Rady wykonują swoje prawa i obowiązki osobiście i nie mogą ustanawiać pełnomocników.
3. Rada uchwała swój regulamin bezwzględną większością głosów statutowego składu.

§ 6. Minister zwołuje, otwiera i przewodniczy pierwszemu posiedzeniu nowo wybranej Rady do chwili wyboru jej przewodniczącego.

§ 7.1. Posiedzenia Rady odbywają się w razie potrzeby, nie rzadziej niż raz na kwartał.

2. Posiedzenia zwołuje przewodniczący Rady.
3. Posiedzeniu Rady przewodniczy przewodniczący bądź osoba przez niego wskazana.

§ 8.1. Zawiadomienie o posiedzeniu Rady powinno być przesłane członkom Rady listem poleconym lub za pomocą faksu albo dostarczone osobiście, co najmniej na 10 dni przed terminem posiedzenia Rady.

2. Zawiadomienie powinno określać termin, miejsce posiedzenia oraz porządek obrad.
3. Rada może odbyć posiedzenie bez formalnego zwołania, jeżeli wszyscy członkowie Rady są obecni i nikt nie wnosi sprzeciwu.

§ 9.1. Rada podejmuje decyzje na posiedzeniu w formie uchwał.

2. Uchwały Rady zapadają zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy składu Rady. W razie równej liczby głosów – decyduje głos przewodniczącego Rady.



3. W przedmiocie nie objętym porządkiem obrad uchwały powziąć nie można, chyba że obecni są wszyscy członkowie Rady i nikt nie wniesie sprzeciwu.

§ 10.1. Głosowanie jest jawne.

2. Tajne głosowanie może być zarządzane na żądanie choćby jednego z obecnych członków Rady.

§ 11. W posiedzeniach Rady ma prawo uczestniczyć dyrektor oraz osoby zaproszone przez przewodniczącego Rady.

§ 12.1. Z posiedzenia Rady sporządza się protokół, który podpisuje przewodniczący Rady oraz obecni na posiedzeniu członkowie Rady.

2. Protokół powinien zawierać w szczególności:

- 1) datę i miejsce odbycia posiedzenia;
- 2) listę obecnych członków Rady (imiona i nazwiska);
- 3) listę innych osób uczestniczących w posiedzeniu (imiona i nazwiska);
- 4) stwierdzenie przez przewodniczącego Rady prawidłowości zwołania posiedzenia Rady;
- 5) przyjęty porządek obrad;
- 6) przebieg obrad, wraz z treścią uchwał i liczbą oddanych głosów;
- 7) zdania odrębne zgłoszone do protokołu.

§ 13. Do zadań dyrektora należy realizacja statutowych zadań Instytutu, a w szczególności:

- 1) opracowywanie wieloletnich planów i programów działania Instytutu na podstawie wytyczonych przez Radę kierunków działania Instytutu;
- 2) występowanie z wnioskami do właściwego ministra w sprawie wysokości dotacji na realizację zadań Instytutu;
- 3) sporządzanie rocznego sprawozdania z działalności Instytutu oraz rocznego sprawozdania finansowego Instytutu i przedstawianie ich Radzie do zaopiniowania i ministrowi do zatwierdzenia;
- 4) odwoływanie i odwoływanie dyrektorów oddziałów;
- 5) koordynowanie współpracy Instytutu z administracją rządową oraz innymi jednostkami działającymi w kinematografii;

6) wykonywanie innych zadań określonych w odrębnych przepisach.

§ 14.1. Dyrektor może udzielić pełnomocnictw ogólnych i szczególnych do dokonywania czynności prawnych w Imieniu Instytutu.

2. Dyrektor udziela pełnomocnictw na piśmie, w formie wymaganej do ważności czynności prawnej. Do udzielania pełnomocnictw stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego.

## Rozdział 4

### Organizacja wewnętrzna Instytutu

§ 15. Dyrektor wykonuje swoje zadania przy pomocy Biura Instytutu.

§ 16. W skład Biura wchodzi:

- 1) Sekretariat Biura;
- 2) Zespół Scenariuszowy;
- 3) Zespół d/s Produkcji;
- 4) Zespół Prawno-Administracyjny;
- 5) Zespół Ekonomiczny;
- 6) Zespół d/s Promocji, Dystrybucji, Rozpowszechniania i Upowszechniania.

§ 17. Szczegółową organizację Biura, zadania komórek organizacyjnych określa regulamin organizacyjny nadawany przez ministra.

§ 18. Instytut może tworzyć oddziały w celu prowadzenia działalności i zarządzania majątkiem instytucji filmowych, które weszły w skład Instytutu

§ 19. 1. Akt w sprawie utworzenia Oddziału powinien określać:

- 1) datę utworzenia oddziału, jego siedzibę i obszar działania;
- 2) zadania oddziału;
- 3) składniki majątkowe przekazane do oddziału;
- 4) sposób prowadzenia ewidencji finansowo-księgowej.

2. Za realizację zadań oddziału odpowiada dyrektor oddziału, powoływany i odwoływany przez dyrektora Instytutu.
3. Dyrektor oddziału, w imieniu dyrektora Instytutu, wykonuje czynności z zakresu prawa pracy w stosunku do pracowników zatrudnionych w oddziale.
4. Szczegółową organizację oddziału określa regulamin organizacyjny oddziału nadany przez dyrektora Instytutu.

## Rozdział 5

### Działalność gospodarcza Instytutu

§ 20. Instytut może prowadzić działalność gospodarczą w rozmiarach niezbędnych do realizacji jego zadań, a zakres tej działalności obejmuje w szczególności:

- 1) świadczenie usług filmowych podmiotom polskim i zagranicznym;
- 2) wynajem pomieszczeń, sprzętu i urządzeń z obsługą lub bez;
- 3) działalność wydawniczą i handlową w zakresie książek, czasopism i wydawnictw periodycznych;
- 4) edukację filmową, w tym organizację szkoleń;
- 5) pośrednictwo pracy w zakresie zawodów filmowych.

§ 21. Instytut może tworzyć spółki prawa handlowego oraz nabywać udziały i akcje w takich spółkach.

§ 22. Działalność gospodarcza może być prowadzona bezpośrednio przez Instytut bądź w formie wyodrębnionych jednostek organizacyjnych, w tym oddziałów.

## **Uzasadnienie**

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 10 ust. 2 ustawy o kinematografii.

Rozporządzenie określa szczegółowy zakres działania Instytutu. Organami Instytutu są Rada i Dyrektor, których szczegółowe zadania i tryb działania zostały określone w rozdziale 3 projektu rozporządzenia. Rozdział 4 statutu określa

organizację wewnętrzną Instytutu. Zgodnie z założeniami, Dyrektor Instytutu swoje zadania wykonuje przy pomocy biura Instytutu. W skład biura, poza sekretariatem, wchodzi pięć zespołów merytorycznych — których zakres zadań i tryb pracy będzie określał regulamin organizacyjny, nadany przez Ministra Kultury na wniosek dyrektora instytutu. Ponadto dyrektor, po zasięgnięciu opinii Rady, będzie tworzył oddziały w celu prowadzenia działalności i zarządzania majątkiem instytucji filmowych, które weszły w skład Instytutu.

Zgodnie z art. 10 ust. 4 ustawy Instytut będzie prowadził działalność gospodarczą, a dochód z niej uzyskany będzie służył wyłącznie realizacji celów i zadań Instytutu. W ślad za tym w rozdziale 5 projektu statutu ustalono szczegółowy zakres działalności gospodarczej prowadzonej przez Instytut

Rozporządzenie nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa ani dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz innych podmiotów zaliczanych do sektora finansów publicznych.

Treść projektu rozporządzenia jest zgodna z prawem Unii Europejskiej. Projekt rozporządzenia nie będzie miał wpływu na dochody i wydatki budżetu i sektora publicznego, rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki, sytuację i rozwój regionalny.

**Rozporządzenie  
Ministra Kultury**

**z dnia .....**

**w sprawie szczegółowego zakresu analizy, podmiotów, którym może być zlecone jej opracowanie, sposobu jej opracowania, odbioru i źródeł finansowania, obowiązków państwowej instytucji filmowej oraz warunków, w razie spełnienia, których można odstąpić od wykonania analizy.**

Na podstawie art. 30 ust. 5 ustawy z dnia ..... o kinematografii (Dz. U. Nr....., poz.....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Przed wydaniem zarządzenia o połączeniu przeprowadza się w ramach postępowania przygotowawczego analizę stanu państwowej instytucji filmowej, zwaną dalej „Analizą”.

2. Zakres Analizy, o której mowa w ust. 1, obejmuje:

- 1) ustalenie stanu prawnego majątku państwowej instytucji filmowej;
- 2) ocenę realizacji obowiązków wynikających z tytułu ochrony dóbr kultury;
- 3) wycenę majątku państwowej instytucji filmowej.

§ 2. Ustalenie stanu prawnego majątku państwowej instytucji filmowej powinno określać w szczególności:

- 1) prawa własności składników majątkowych, w tym:
  - a) prawa na nieruchomościach,
  - b) prawa na rzeczach ruchomych,
- 2) ograniczone prawa rzeczowe ustanowione na majątku państwowej instytucji filmowej na rzecz osób trzecich;
- 3) ograniczone prawa rzeczowe ustanowione na rzecz państwowej instytucji filmowej;
- 4) prawa na dobrach niematerialnych o charakterze majątkowym;
- 5) wierzytelności i zobowiązania państwowej instytucji filmowej;
- 6) inne prawa majątkowe i niemajątkowe;

- 7) stan spraw pracowniczych;
- 8) analizę spraw sądowych oraz podjętych czynności windykacyjnych i egzekucyjnych, omówienie strategii działania państwowej instytucji filmowej w dochodzeniu należności i przedstawienie spraw będących w toku;
- 9) opis obowiązków wynikających z ochrony interesu obronności i bezpieczeństwa państwa, jeżeli państwowa instytucja filmowa jest zobowiązana do ich wypełnienia;
- 10) koncesje i zezwolenia posiadane przez państwową instytucję filmową.

§ 3. 1. Ocena obowiązków wynikających z tytułu wymagań ochrony dóbr kultury wchodzących w skład majątku państwowej instytucji filmowej powinna określać w szczególności:

- 1) wykaz dóbr kultury i oszacowanie ich klasy;
- 2) sposób zabezpieczenia.

2. Oceny obowiązków wynikających z wymagań ochrony dóbr kultury wchodzących w skład majątku państwowej instytucji filmowej dokonuje się w porozumieniu ze Służbą Ochrony Zabytków lub jednostkami organizacyjnymi Ministerstwa Kultury, właściwymi ze względu na charakter i rodzaj dóbr kultury.

§ 4. 1. Wycena majątku państwowej instytucji filmowej jest dokonywana z uwzględnieniem wyników analizy sytuacji prawnej jej majątku.

2. Wyceny majątku państwowej instytucji filmowej należy dokonać metodą skorygowanych aktywów netto.

§ 5. 1. Analizę, należy sporządzić w formie pisemnej (papierowej i na nośniku magnetycznym).

2. Analiza powinna uwzględniać stan faktyczny i prawny na dzień jej sporządzenia oraz zawierać wynikające z niej wnioski.

3. Do Analizy należy dołączyć, w formie załączników, kopie lub odpisy dokumentów stanowiących podstawę jej sporządzenia.

§ 6. Szczegółowe warunki, jakim powinna odpowiadać Analiza, określa się w umowie o jej dokonanie.

§ 7. 1. Wykonanie Analizy zleca, jednemu lub kilku podmiotom, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Analizę w części, o której mowa w § 2 pkt 9, może wykonać Zespół powołany przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

3. Zlecenie wykonania Analizy następuje na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz.U. z 2002r. Nr 72, poz. 664 i Nr 113, poz. 984 oraz z 2003 r. Nr 2, poz. 16 i Nr 130, poz. 1188).

§ 8. Finansowanie opracowania Analizy następuje w ciężar:

- 1) budżetu Ministerstwa Kultury, jeżeli jest to uzasadnione trudną sytuacją ekonomiczno-finansową podmiotu, którego analiza dotyczy;
- 2) kosztów państwowej instytucji filmowej, zgodnie z umową zawartą ze zlecającym.

§ 9. Osoby dokonujące Analizy mają prawo żądać od organów i pracowników państwowej instytucji filmowej udostępnienia wszelkich niezbędnych informacji w zakresie objętym analizą.

§ 10. Odbioru Analizy dokonuje komisja, powołana przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

§ 11. Wykonanie Analizy nie jest wymagane w przypadku, gdy przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, zlecone zostało wykonanie analizy określonej przepisami o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych, zaś analiza spełnia wymogi określone w rozporządzeniu.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie .... dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER KULTURY

#### UZASADNIENIE

Ustawa o kinematografii przewiduje połączenie państwowych instytucji filmowych z Instytutem Sztuki Filmowej. W zakresie połączenia państwowej instytucji filmowej z Instytutem, przewiduje tryb działań obejmujący następujące czynności:

1) zarządzenie wszczęcia postępowania przygotowawczego przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego; postępowanie przeprowadza w imieniu ministra pełnomocnik do spraw połączenia;

2) ustalenie stanu państwowej instytucji filmowej; wykonanie analizy stanu prawnego majątku państwowej instytucji filmowej; dokonanie wyceny wartości majątku; sporządzenie protokołu zdawczo-odbiorczego obejmującego składniki majątkowe należące do państwowej instytucji filmowej,

3) wydanie przez ministra zarządzenia o połączeniu państwowej instytucji filmowej z Instytutem;

4) wykreślenie państwowej instytucji filmowej z rejestru instytucji filmowych przez ministra.

Art. 30 ust. 5 ustawy zawiera delegację dla Ministra Kultury do wydania rozporządzenia określającego szczegółowy zakres analizy, sposób jej zlecenia, opracowania, odbioru i finansowania oraz obowiązki państwowej instytucji filmowej oraz warunki, w razie spełnienia, których można odstąpić od wykonania analizy biorąc pod uwagę stan prawny i majątkowy państwowej instytucji filmowej.

Zgodnie z zawartym w ustawie upoważnieniem Minister Kultury określił w rozporządzeniu zakres analizy, która obejmuje ustalenie stanu prawnego państwowej instytucji filmowej, ocenę realizacji obowiązków wynikających z przepisów o ochronie dóbr kultury oraz wycenę wartości majątku państwowej instytucji filmowej.

Rozporządzenie określa szczegółowo, na czym polega ustalenie stanu prawnego majątku instytucji filmowej, w jaki sposób powinna być dokonana wycena wartości majątku instytucji filmowej oraz co powinien zawierać raport z analizy.

Rozporządzenie nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa ani dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz innych podmiotów zaliczanych do sektora finansów publicznych.

Treść projektu rozporządzenia jest zgodna z prawem Unii Europejskiej. Projekt rozporządzenia nie będzie miał wpływu na dochody i wydatki budżetu i sektora publicznego, rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki, sytuację i rozwój regionalny.